

Informatiebrief van het college - nummer Z/25/789444 D-970665

Gorinchem, 21 april 2025

Onderwerp: ontwerp-wijziging omgevingsplan, bodemregels

Geachte leden van de raad,

Graag willen we u via deze brief informeren over het ontwerp wijziging omgevingsplan Gorinchem voor het thema bodem. Per 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet en daarom werken we nu aan een alomvattend omgevingsplan. De komende jaren bouwen we aan de elementen van het omgevingsplan. De bodemregels zijn de eerste set regels die we daarin vastleggen. Eerder hebben we uw raad hierover geïnformeerd via de raadsinformatiebrief (D-962491) in maart 2025.

Bodemregels gaan ter inzage

In de Omgevingswet zitten 4 hiaten op het gebied van bodemregelgeving. Daarom hebben we als gemeente Gorinchem in samenwerking met de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) een voorbereidingsbesluit opgesteld als reparatie van de bodemregelgeving. Het [voorbereidingsbesluit bodemregels](#) is in 2023 door uw raad vastgesteld. De definitieve bodemregels moeten worden verwerkt in het omgevingsplan. Met dit voorstel bereiden we die besluitvorming voor en legt het college de bodemregels ter inzage.

De regels dragen bij aan een gezonde en veilige leefomgeving. Het gebruik en de bescherming van de bodem moeten in balans zijn. Daarnaast hebben de regels ook als doel om zuinig om te gaan met energie en grondstoffen. De bodemkwaliteit moet passen bij de functie die een locatie heeft. In een woonwijk moet de bodem bijvoorbeeld schoner zijn dan een industrieterrein. Zo kan de bodem overal duurzaam gebruikt blijven worden.

Wat wijzigt er?

De Omgevingswet schiet voor onze regio tekort omdat bijvoorbeeld PFOA er niet in staat. Daarom hebben alle gemeenten in de regio al het zogenaamde voorbereidingsbesluit genomen om enkele tekortkomingen op te vangen. Nu volgen de overige regels. Dit zijn verplichte regels vanuit het Rijk en de provincie. Het merendeel van deze regels betreffen een beleidsneutrale omzetting. Het gaat dan onder andere om het aanwijzen van het bodembeheergebied, regels over graven in de bodem, grondwatersanering en voorschriften voor de ruimtelijke omgevingsvergunning in het kader van bodem- en grondwateronderzoek.

Een aantal onderwerpen zijn beleidsvernieuwend. Een deel komt al terug in de voorbeschermingsregels. Deze regels vangen tekortkomingen in de Omgevingswet op en sluiten aan bij nieuwe ontwikkelingen, zoals de opkomst van vluchtige stoffen:

- Voor hergebruik van PFOA verontreinigde grond binnen de regio zijn nieuwe normen opgenomen. Deze zijn strenger dan de oude normen uit 2018 en gebaseerd op adviezen van RIVM en regionaal onderzoek. Met maatwerk kan afgeweken worden van deze normen. Hiervoor zijn randvoorwaarden opgesteld.
- Voor het saneren van de bodem bij bouwen is ook een strengere norm voor PFOA opgenomen. Ook op basis van het advies van RIVM.

- De norm voor lood in de Omgevingswet is niet voldoende voor een gezonde leefomgeving voor kinderen. Daarom zijn er strengere lood-normen voor het toepassen van grond in de regio in woonwijken en volkstuinen en voor het saneren.
- Vluchtige stoffen moeten bij sanering worden verwijderd. Afdekken mag niet, want dan kan de stof uitdampen met mogelijk gezondheidsklachten tot gevolg.
- Thermisch gereinigde grond en bouwstoffen als staalslakken, bodemassen en andere immobilisaten moeten in verband met gezondheids- en milieurisico's op de juiste manier en plek worden toegepast. Daarom is een verbod opgenomen en kan alleen met een omgevingsvergunning afgeweken worden (geen melding).
- Voor de natuur is de juiste bodemkwaliteit van belang. In wegbermen mag alleen schone grond worden toegepast. Ook zijn er normen voor de zuurgraad en zoutgehalte in de grond opgenomen om onder andere onze loofbomen te beschermen.
- Kleine graafwerkzaamheden hoeven niet meer te worden gemeld. Deze hebben weinig impact op het milieu.
- Regels in het kader van efficiëntie en digitalisering zodat OZHZ van een initiatiefnemer direct alle informatie krijgt die zij nodig heeft om haar taken te kunnen uitvoeren.

Participatie en communicatie

De regeling voor bodemkwaliteit is meerdere keren in het voorjaar in het regionale bodemplatform behandeld, waarin ook iedereen van het bodemplatform (inclusief provincie) heeft gereageerd op de regeling en bijbehorende stukken. Deze reacties zijn verwerkt. Er is een regionale informatiebijeenkomst voor professionele partijen (grondverzetbedrijven, aannemers en adviesbureaus) georganiseerd door OZHZ in oktober. Ook hebben we in november een lokale inloopavond georganiseerd waar inwoners vragen konden stellen. Deze bijeenkomsten geven geen aanleiding voor wijziging van de regels.

Deze wijziging omgevingsplan is in vooroverleg gestuurd naar onze vaste overlegpartners (provincie, waterschap en drinkwaterbedrijf). Uit het merendeel van hun reacties blijkt dat geen van hun belangen worden geschaad door deze omgevingsplanwijziging. Ten aanzien van bodemkwaliteit wordt momenteel onderzocht of enkele reacties aanleiding geven tot aanpassing van de regels. Het gaat dan om de belangen van het waterschap en het drinkwaterbedrijf. Met deze partijen wordt momenteel in regionaal verband nader overleg gevoerd over de betekenis van de regels voor hun werkzaamheden. Indien het nodig is de regels toch aan te passen zullen wij hen verzoeken een zienswijze in te dienen.

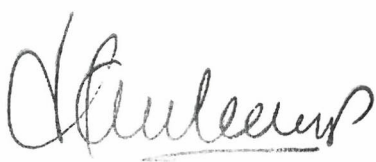
Er zijn geen kosten verbonden aan het proces.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

De raad heeft de bevoegdheid een wijziging van het omgevingsplan vast te stellen. Het college legt het ontwerp ter inzage gedurende zes weken. Het ontwerp omgevingsplan Gorinchem wordt gepubliceerd in het Gemeenteblad en op het DSO. Hiermee wordt het omgevingsplan ook zichtbaar voor bewoners en bedrijven. Tijdens de termijn van ter inzagelegging kan iedereen zijn/haar zienswijze kenbaar maken.

Na de verwerking van eventuele zienswijzen brengen we het te wijzigen omgevingsplan,
bodemregels naar de raad ter vaststelling (Q3 of 4 2025).

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'H. de Vries', written over a horizontal line.A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'A. de Vries', written over a horizontal line.

Bijlagen: